

KernenCV Vierlingsbeek oktober 2021

Foto: www.reliplan.nl

Samen bouwen aan gemeente Land van Cuijk

KernenCV, Eerste concept op basis van de input van het BOUWTEAM, Sessie 1: 13 juli 2021, sessie 2: 28 september 2021

Factsheet Vierlingsbeek...

Samen
bouwen
aan
gemeente
Land
van Cuijk

Karakteristiek (per thema) voor Vierlingsbeek...

Vierlingsbeek is een hechte gemeenschap waar mensen onderling een grote betrokkenheid hebben. Als er iets moet gebeuren, is de saamhorigheid groot. "Zo hebben we als samenleving onlangs de kerk overgekocht van de parochie. In no-time was tweederde van het benodigde bedrag bij elkaar gesprokkeld." Karakteristiek voor het dorp is zijn centrale ligging en goede infrastructuur die echter vooral gericht is op de Noord- en Zuidas. "We liggen hier centraal en grote steden als Venlo en Nijmegen zijn per auto en openbaar vervoer goed en snel bereikbaar. De as oost-west is voor de doorontwikkeling en voor de verbinding met midden- en zuidoost Brabant voor verbetering vatbaar. Vooral de verbinding met Eindhoven laat te wensen over. Daarnaast zijn we gelegen aan de Maas, de A73 en hebben we een eigen treinstation." Vierlingsbeek heeft verder een groen en landelijk karakter. Het ligt aan het (UNESCO-) natuurgebied de Maasheggen. Ook het landelijk bekende Pieterpad loopt door het dorp. Het primair (basis-)voorzieningsniveau is op dit moment relatief op orde; "We hebben hier een volwaardige supermarkt, scholen, een dokter met eigen apotheek, een tandarts, horeca, een fysiotherapeut en een zeer uitgebreid verenigingsleven. Ook is er veel te doen voor kleine kinderen. Er zijn verschillende speeltuinen, alleen de staat ervan is niet altijd op gewenst niveau." Noemenswaardig is ook dat Vierlingsbeek een eigen brandweer heeft die in de regio goed bekend staat. Zorgpunten zijn er ook. Zo is het dorp aan het vergrijzen en het ontgroenen. Er is sinds jaren een bevolkingskrimp die gestaag doorgaat en dat zet het voorzieningsniveau en het verenigingsleven onder druk. De grootste bedreiging voor het dorp wordt gevormd door ontgroening, vergrijzing en dubbele vergrijzing. Temeer omdat maatregelen om dit om te buigen volgens de bouwteamleden onvoldoende worden opgepakt. "Het is belangrijk dat er snel woningen worden gebouwd en dat de doorstroming op gang wordt gebracht. Nu hebben we een tekort aan woningen in de hele breedte. Er is hier behoefte aan meer betaalbare woningen voor starters, passende (levensloopbestendige) woningen voor senioren (al dan niet met zorg) en woningen voor doorstarters. Belangrijk is dat er gebouwd wordt voor de mensen die hier graag willen blijven wonen of zich hier willen vestigen. Bijvoorbeeld voor jongeren die elders gaan studeren en graag terug willen komen en voor ouderen die kleiner willen gaan wonen of voor nieuwkomers."

De bedrijvigheid in Vierlingsbeek is beperkt en vooral kleinschalig (MKB en ZPP). Er is een klein bedrijventerrein waar enkele ondernemers gevestigd zijn. Andere ondernemers zijn verspreid over het dorp. Vanwege ruimtegebrek (aan bedrijfsbestemmingen) is het niet mogelijk voor bedrijven om in het dorp uit te breiden. Het dorp is bij uitstek geschikt voor thuisgebonden beroepen en voor categorie 1 (bedrijven die geen overlast bezorgen aan omgeving) en categorie 2 (bedrijven die minimale overlast bezorgen). De ondernemers in Vierlingsbeek zijn betrokken bij het dorp. Zijn er evenementen, dan helpen ze mee en zijn ze niet te beroerd om te sponsoren. Daarnaast is er een ondernemingsvereniging en wordt 'lokaal kopen' gestimuleerd. Onzeker is wat er straks gaat gebeuren als de lokale agrariërs (in het kader van transformatie buitengebied) (deels) gaan stoppen met hun agrarische activiteiten. "Het ontbreken van een plan met betrekking tot de verdeling en het gebruik van de vrijgekomen agrarische ruimte, inclusief de gebouwen, gericht op gewenste functies kan - als dit niet wordt opgepakt - een bedreiging voor de woon- en recreatief waardevolle omgeving gaan vormen doordat besluiten op ontwikkelingen ad-hoc dreigen te worden genomen."

Het verenigingsleven in Vierlingsbeek is zeer actief en omvangrijk (ruim 40). Er zijn voor de inwoners veel verenigingen op veel gebieden, zoals sport, zang, muziek en cultuur voor jong en oud. "Als het gaat over verenigingen en activiteiten rondom sport en cultuur, dan blinken we samen met Groeningen uit!" Verschillende verenigingen richten zich niet uitsluitend op het dorp maar hebben met succes een regionaal karakter. Belangrijk in Vierlingsbeek is naast het populaire Pieterpad, de omloop om het dorp (ommetje), de Joodse begraafplaats, de kerken, natuur en de watermolen. Er zijn veel vrijwilligers die zich inzetten voor Vierlingsbeek. Wel wordt het steeds lastiger om nieuwe **vrijwilligers** te vinden en dan vooral voor de bestuursfuncties. Men vindt dat de gemeente wel veel leunt op vrijwilligers. Kenmerkend voor het sociale karakter van het dorp is dat er een groengroep is met vrijwilligers die zich (financieel gefaciliteerd door de gemeente) inzetten voor het groenonderhoud in het dorp. Ook is er een groep met inwoners die als vrijwillige mantelzorgers als voorliggend- en of in aanvulling op WMO/WLZ hulp biedt aan mensen die dat nodig hebben.

De basisschool én de buitenschoolse opvang hebben vooralsnog bestaansrecht. De basisschool is een goede school maar de kwaliteit van het gebouw laat enigszins te wensen over. Voor het voortgezet onderwijs gaan de jongeren uit Vierlingsbeek naar Boxmeer, Stevensbeek en in iets mindere mate naar Venray. Typerend is dat het vervolgonderwijs onderdeel is van scholen in Gelderland en Limburg. Er is geen verbinding met een Brabants voortgezet onderwijsinstelling. De afstand is voor de jongeren geen probleem. Er is ook een bibliotheek in Vierlingsbeek die zijn boeken van andere bibliotheken betreft. Deze bibliotheek is financieel onafhankelijk. Een knelpunt en een bedreiging voor de toekomst wordt hier tevens gevormd door de demografische ontwikkeling en door de gestage bevolkingskrimp. De eerste tekenen hiervan zijn zichtbaar: de uitstroom bij de basisschool is groter dan de instroom.

De meest primaire zorgvoorzieningen als een huisarts, een tandarts en een fysiotherapeut zijn in het dorp aanwezig. Voor aanvullende voorzieningen zoals een ziekenhuis gaan de mensen naar Boxmeer of Venray. Voor gespecialiseerde zorg gaan mensen uit Vierlingsbeek naar bijvoorbeeld Nijmegen.

Kwaliteit per thema...

	Als het gaat over leven/wonen krijgt Vierlingsbeek een	8,2*
	Als het gaat over ondernemen krijgt Vierlingsbeek een	6,0**
	Als het gaat over ontspannen krijgt Vierlingsbeek een	8,3
	Als het gaat over leren krijgt Vierlingsbeek een	6,3***
	Als het gaat over zorgen krijgt Vierlingsbeek een	7,3

Aan het Bouwteam is gevraagd om aan te geven welk punt zij geven aan leven, ondernemen, ontspannen, leren en zorgen in hun kern op DIT moment. De vraag was om een kwalificatie te geven van 0 (zeer slecht) tot 10 (uitmuntend) voor het betreffende thema. Het weergegeven cijfer is een gemiddelde van de 6 deelnemers.

*Gezien de grote behoefte aan starterswoningen, levensloopbestendige woningen en doorstroomwoningen, is en blijft 'wonen' een zorgpunt voor het Bouwteam. "Er moet gebouwd worden."

**Een sterk punt is de actieve en betrokken ondernemersvereniging.

***De fysieke staat van de school en de gymzaal is niet optimaal.

Opmerking bouwteam

De punten zoals hiernaast weergegeven betreffen de mening van slechts de zes deelnemers uit het bouwteam. Het is derhalve geen representatieve weergave voor geheel Vierlingsbeek.

De sterke punten van Vierlingsbeek...

- 1- In Vierlingsbeek is sprake van een **goede gemeenschapszin en zelforganiserend vermogen**. Men kijkt naar elkaar om en helpt elkaar.*
- 2- In Vierlingsbeek liggen we in een **groene, natuurlijke omgeving** waar het prettig en compleet wonen is.
- 3- In Vierlingsbeek is sprake van een **goede ontsluiting** (o.a. eigen station, A73).
- 4- In Vierlingsbeek zijn nagenoeg **alle primaire basisvoorzieningen** (winkels, huisarts etc.) aanwezig.
- 5- In Vierlingsbeek is een **groot en divers aanbod van verenigingen** met actieve vrijwilligers.
- 6- In Vierlingsbeek worden verschillende **evenementen** georganiseerd met een **bovenlokale uitstraling**. (o.a. kroegtocht, Outlands, Muziek op de Maas, Op De Tôffel).

*Daar zijn illustratieve voorbeelden voor zoals het gezamenlijk kopen van de kerk, de groep mensen die zich belangeloos inzet voor mensen met een hulpvraag en de groengroep die zich vrijwillig bezighoudt met groenonderhoud.

Het bouwteam heeft aangegeven wat zij als sterk punt zien van hun dorp. Vervolgens hebben ze deze punten ten opzichte van elkaar 'geprioriteerd'. Op de eerste plek staat het punt dat zij het sterkst vinden en op de zesde plek het punt dat zij (van de sterke punten) het minst sterk vinden.

De minder sterke punten van Vierlingsbeek...

- 1- In Vierlingsbeek staan alle positieve punten onder druk door de demografische ontwikkeling.
- 2- In Vierlingsbeek is een gebrek aan betaalbare en geschikte woningen voor alle doelgroepen.
- 3- In Vierlingsbeek ontbreekt het aan een centrumplan.*
- 4- In Vierlingsbeek voldoet het gebouw van de basisschool en de gymzaal niet meer aan de eisen van deze tijd.
- 5- In Vierlingsbeek krijgt zalencentrum Concordia een andere bestemming en daarmee verdwijnt een grote gemeenschappelijke ruimte voor activiteiten.
- 6- In Vierlingsbeek is de verbinding richting Eindhoven (trein, weg) onvoldoende.
- 7- In Vierlingsbeek is voor de kleinschalige bedrijven beperkte of geen ruimte om uit te breiden.**
- 8- In Vierlingsbeek is het noodzakelijk de veiligheid onder de loep te nemen en te blijven monitoren.***

* Er is behoefte aan een centrumplan; denk hierbij onder meer aan inrichting/verfraaiing van het Vrijthof, hergebruik kerkgebouw, de school, het toerisme/vriendelijkere uitstraling, etc.

**Er is géén behoefte in het dorp aan grootschalige bedrijven of bedrijven uit zwaardere milieu categorieën.

*** Onder andere met betrekking tot verlichting, snelheid verkeer en verdere inrichting van het verkeer(/straten).

Opmerking bouwteam

Als onderdeel van deze oefening hebben wij de minder sterke punten geprioriteerd. Achteraf bezien vinden wij alle punten even 'minder sterk'. Wij vinden het dan ook belangrijk dat de gemeente geen conclusies aan deze oefening verbindt. Mocht hier in de praktijk iets mee gebeuren, dan willen wij hierover eerst in gesprek met de nieuwe gemeente Land van Cuijk.

Minder **sterke** punten

Het bouwteam heeft aangegeven wat zij als 'minder sterk' punt zien van hun dorp. Vervolgens hebben ze deze punten ten opzichte van elkaar in een volgorde gezet van minst sterk naar 'minder erg'. Op de eerste plek staat het punt dat zij het minst sterk vinden en op de achtste plek het punt dat zij (van deze minder sterk punten) het minst 'erg' vinden.

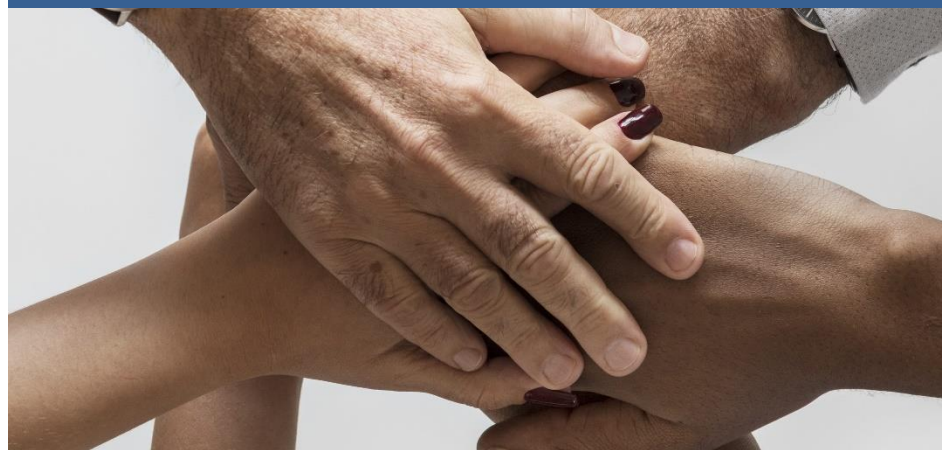

Wij willen focussen op het realiseren van een gemeenschapsaccommodatie

Focuspunt
1

Onderliggende behoeften:

- ❖ Er is binnen afzienbare tijd behoefte aan een gemeenschappelijke accommodatie waar verenigingen en activiteiten een 'thuis' hebben. (zeker omdat zalencentrum Concordia ermee gaat stoppen).
- ❖ Bedoeling is dat zo'n accommodatie op termijn ook de plek is waar de basisschool gevestigd wordt. Op deze manier ontstaat er meer dynamiek en wisselwerking op één plek en kunnen verenigingen, school en organisaties gebruik maken van elkaars faciliteiten en mogelijkheden.

Mogelijke rol inwoners (inwoners, verenigingen etc.)

- Meedenken over oplossingsrichtingen en varianten.
- Meehelpen door inzet van mensen met specifieke financiële of juridische expertise.
- Beheren en exploiteren van het MFA, middels een aparte stichting.

Mogelijke rol dorpsraad (als ambassadeur)

- Regie pakken en coördineren / netwerkfacilitator/ linking pin.
- Aanjagen en enthousiasmeren van andere partijen en inwoners om mee te helpen met het realiseren van dit focuspunt.

Mogelijke rol gemeente

- Constructief meedenken met de wensen van de inwoners en niet teveel vertrekken vanuit technocratische en financiële systemen en belemmeringen.
- Faciliteren door proactief mee te denken dan wel expertise aan te leveren voor bijvoorbeeld een exploitatiebegroting.

Wij willen focussen op betaalbare en geschikte koop- en huurwoningen voor alle doelgroepen

Focuspunt
2

Onderliggende behoeften:

- ❖ Er is behoefte aan geschikte en betaalbare koopwoningen voor alle doelgroepen zodat o.a. jongeren en starters in het dorp kunnen blijven wonen en zodat ouderen kunnen doorstromen naar een gepaste woning. Dit kan worden gerealiseerd met een combinatie van nieuwbouw en het op gang brengen van doorstroming.

Opmerking Bouwteam

Als er gebouwd gaat worden vinden wij het belangrijk dat dit op een evenwichtige wijze gebeurt en ook passend bij het groene karakter van het dorp.

Mogelijke rol inwoners (inwoners, verenigingen etc.)

- N.v.t.

Mogelijke rol dorpsraad (als ambassadeur)

- Aangeven wat de behoefte onder inwoners is aan woningbouw.
- Bemiddelen/netwerkfacilitator tussen de gemeente en projectontwikkelaars.
- Meedenken over oplossingsrichtingen en varianten: inrichting, type woningen, prijsklassen, etc.
- Aanjagen en enthousiasmeren van inwoners om mee te praten en te denken over de mogelijke oplossingsrichtingen.

Mogelijke rol gemeente

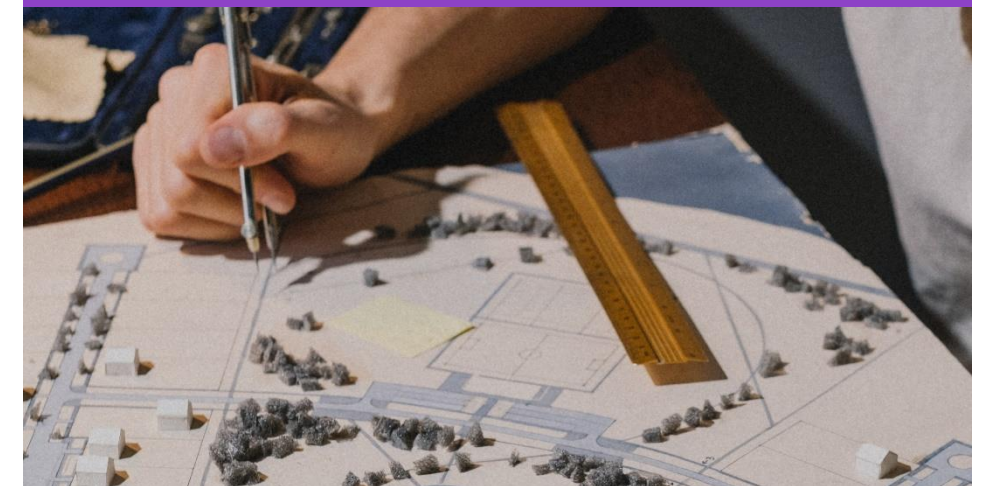
- Inventariseren op welke locaties mogelijk woningen zouden kunnen worden gebouwd.
- Zorgen voor voldoende bouwkevels passend bij de woonbehoeftes en daarvoor de benodigde bouwbestemmingen voor die gronden.

Wij willen focussen op een aantrekkelijkere inrichting van de dorpskern en een verkeersveilig dorp

Focuspunt
3

Onderliggende behoeften:

- ❖ Er is behoefte aan een meer aantrekkelijke en groene inrichting van de dorpskern en als onderdeel daarvan het verkeersveiliger maken van het dorp.
- ❖ Voor de verkeersveiligheid gaat het o.a. om de volgende punten:
  - Spoorstraat (hard rijden en verkeersdruk)
  - Grotestraat (hard rijden en verkeersdruk)
  - Fietspad in het verlengde van de Udo de Boyestraat (gebrekkige verlichting)

Mogelijke rol inwoners (inwoners, verenigingen etc.)

- N.v.t.

Mogelijke rol dorpsraad (als ambassadeur)

- Inventariseren van de behoeften van de inwoners en dit kenbaar maken aan de gemeente.
- Meedenken over oplossingsrichtingen en samen met de gemeente komen tot een plan/schets.

Mogelijke rol gemeente

- Zorgen voor (verkeers-)veiligheid.
- Duidelijk maken waar wel en waar geen ruimte is om aan te passen.
- Vanuit gevoel en empathie meedenken met de inwoners.

De overige focuspunten van Vierlingsbeek...

Wij willen focussen op behoud grote en diverse verenigingsleven en activiteiten in ons dorp

Focuspunt
4

Onderliggende behoeften:

- ❖ Belangrijk is dat het grote en diverse verenigingsleven behouden blijft. De vele verenigingen en activiteiten in het dorp zijn de basis en de smeerolie van 'elkaar ontmoeten', 'elkaar helpen' en een prettig leefklimaat. Als zodanig draagt dit bij aan de zelfredzaamheid en zelfstandigheid van het dorp.
- ❖ Belangrijk hierbij is dat er structureel wordt geanticipeerd op en geïnvesteerd in vrijwilligers en bestuursfuncties.

Wij willen focussen op meer mogelijkheden voor kleine bedrijven om zich te vestigen in Vierlingsbeek

Focuspunt
5

Onderliggende behoeften:

- ❖ Van belang is dat het voor bedrijven makkelijker wordt om zich in Vierlingsbeek te (kunnen) vestigen. Er is op dit moment niet of nauwelijks ruimte voor (vooral kleinschalige) bedrijven om zich in Vierlingsbeek te vestigen. Uit oogpunt van 'dynamiek' en 'economie' is dit niet wenselijk.

Wij willen focussen op het verbeteren van OV- en (snel)wegverbinding richting Eindhoven

Focuspunt
6

Onderliggende behoeften:

- ❖ De verbinding met Eindhoven is nu erg 'moeizaam'. Wij willen focussen op het verbeteren van OV- en (snel)wegverbinding richting Eindhoven, door het doortrekken van de A77 van de kruising met de A73 richting Uden.

Tientje verdelen over de focuspunten

Wij willen focussen op het realiseren van een gemeenschappelijke accommodatie (op termijn i.c.m. basisschool)

€ 1,67

Wij willen focussen op betaalbare en geschikte koop- en huurwoningen voor alle doelgroepen

€ 1,67

Wij willen focussen op een aantrekkelijkere inrichting van de dorpskern en een verkeersveilige Spoorstraat

€ 1,67

Wij willen focussen op meer mogelijkheden voor kleine bedrijven om zich te vestigen in Vierlingsbeek

€ 1,67

Wij willen focussen op behoud van het grote en diverse verenigingsleven in ons dorp

€ 1,67

Wij willen focussen op het verbeteren van OV- en (snel)wegverbinding richting Eindhoven

€ 1,67

Opmerking bouwteam

Wij hebben een hechte gemeenschap die belangrijke initiatieven omarmt en die meedenkt en ondersteunt. Daarom vinden wij in gesprek gaan met elkaar belangrijker dan geld te verdelen over de focuspunten.

